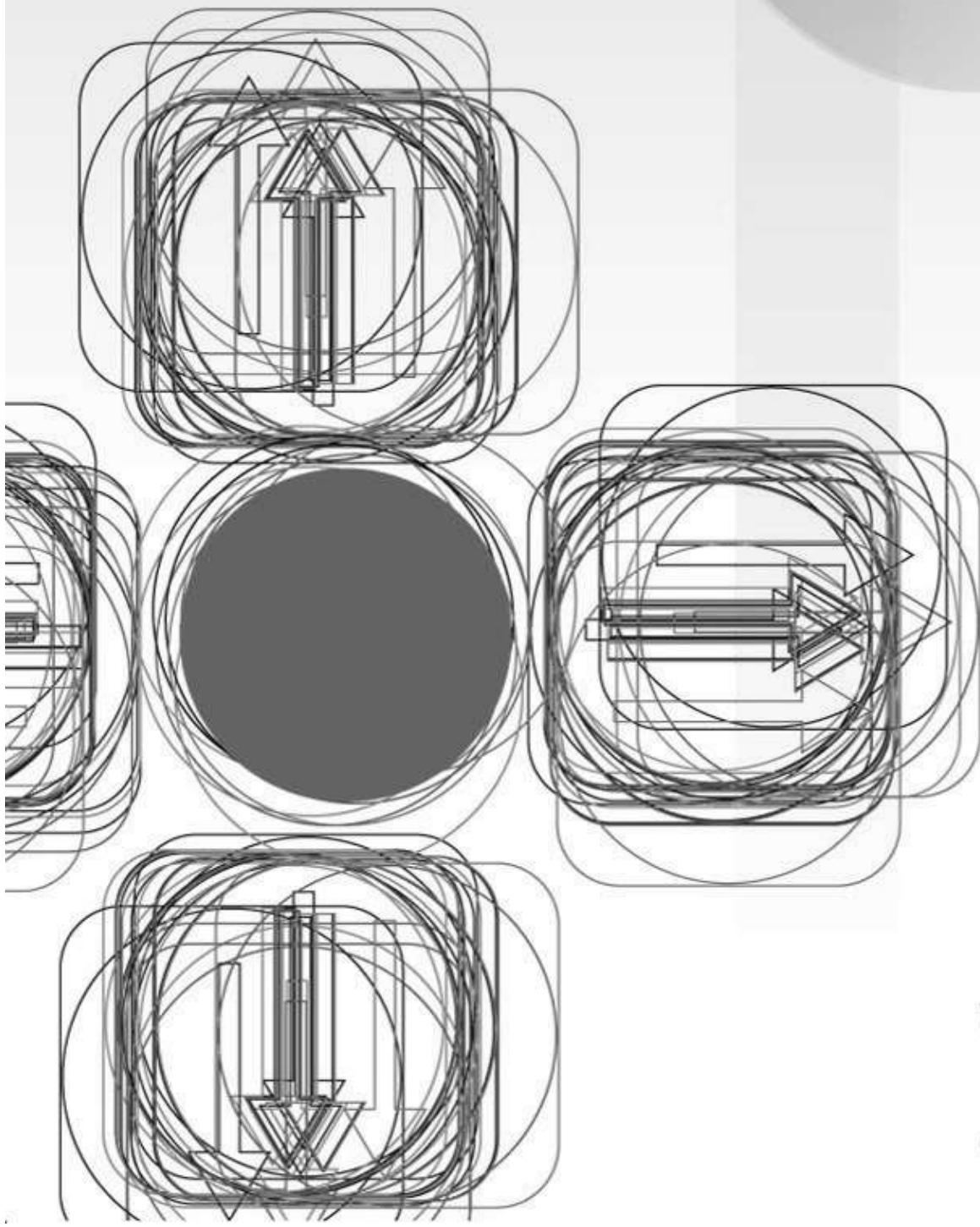

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ

Η ιστορία του Ashique

Η παιδική εργασία προσπορίζει απαραίτητο εισόδημα σε οικογένειες και κοινότητες. Αν αυτό λείψει, τα παιδιά είναι αυτά που θα υποφέρουν πιο πολύ. Ισχύει κάτι τέτοιο;

Θεματικές ενότητες	Παιδιά, Κοινωνικά δικαιώματα, Παγκοσμιοποίηση
Πολυπλοκότητα	Επίπεδο 3
Μέγεθος Ομάδας	5+
Διάρκεια	90 λεπτά
Επισκόπηση της δραστηριότητας	<p>Αυτή η δραστηριότητα αφορά στις συζητήσεις μικρών ομάδων προκειμένου να διερευνηθούν τα ζητήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Η πραγματικότητα της παιδικής εργασίας. Οι αιτίες της παιδικής εργασίας και πώς να εξαλειφθούν.
Σχετιζόμενα δικαιώματα	<ul style="list-style-type: none"> Το δικαίωμα στην προστασία από επιβλαβείς μορφές εργασίας και από την εκμετάλλευση. Το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Το δικαίωμα στο παιχνίδι και στην ψυχαγωγία. Να αυξήσει τη γνώση για την πραγματικότητα της παιδικής εργασίας. Να αναπτύξει την κριτική σκέψη για την πολυπλοκότητα του προβλήματος. Να ενθαρρύνει τις αξίες της δικαιοσύνης και το αίσθημα της υπευθυνότητας για την εξεύρεση λύσεων.
Σκοποί	<ul style="list-style-type: none"> Αντίγραφα των γεγονότων της ζωής του Ashique. Ένα αντίγραφο ανά συμμετέχοντα/ουσα. Στυλό και μαρκαδόροι. Χαρτί χαρτοπίνακα ή μεγάλα φύλλα χαρτιού (A3).
Υλικά	
Προετοιμασία	<ul style="list-style-type: none"> Αντιγράψτε το σχέδιο «ιδέες για λύσεις» σε μεγάλα φύλλα χαρτιού A3 ή σε χαρτί χαρτοπίνακα: ένα αντίγραφο ανά μικρή ομάδα και ένα για την ολομέλεια των ομάδων. Παρουσιάστε μερικές από τις παρακάτω συμπληρωματικές πληροφορίες για να εισαγάγετε τη δραστηριότητα.

Οδηγίες

- Πείτε στους/στις συμμετέχοντες/ουσες ότι η δραστηριότητα είναι βασισμένη σε μια μελέτη περίπτωσης, αυτής του Ashique, ενός εργαζομένου παιδιού στο Πακιστάν. Ο στόχος είναι να βρεθούν πιθανοί τρόποι αλλαγής της κατάστασης του Ashique.
- Για προθέρμανση, κάντε έναν γύρο με «σύνθεση και αφήγηση φανταστικής ιστορίας». Επινοήστε μια φανταστική ιστορία για μια ημέρα από τη ζωή του Ashique. Κάντε έναν γύρο ζητώντας από κάθε συμμετέχοντα/ουσα να προσθέτει με τη σειρά του μια πρόταση.
- Διαιρέστε την ομάδα σε μικρότερες ομάδες το πολύ 5 ατόμων. Δώστε στην καθεμιά ένα αντίγραφο των γεγονότων της ζωής του Ashique. Αφιερώστε 5 λεπτά στην ανάγνωση και στην ανταλλαγή σχολίων.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΠΑΙΔΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑ

LEVEL 4
LEVEL 3
LEVEL 2
LEVEL 1

ΕΠΙΠΕΔΟ 3

ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΜΑΔΑΣ

5+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

90 ΛΕΠΤΑ

4. Δώστε σε κάθε ομάδα ένα αντίγραφο του φύλλου «ιδέες για λύσεις». Εξηγήστε ότι ο στόχος τους είναι να καταγράψουν τις ιδέες τους για πιθανές λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ο Ashique και τα άλλα παιδιά εργάτες. Οι συμμετέχοντες/ουσες πρέπει να καταγράψουν στις σχετικές στήλες τα πιθανά μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν «μέχρι αύριο», «μέσα στον επόμενο μήνα» και «στο μέλλον» για να λυθεί το πρόβλημα. Έχουν 30 λεπτά για να ολοκληρώσουν αυτή τη φάση και για να ορίσουν έναν εκπρόσωπο προκειμένου να υποβάλουν την έκθεσή τους.
5. Στην ολομέλεια, κάντε γύρους προκειμένου να πάρετε ανατροφοδότηση για την κάθε στήλη στη σειρά. Συνοψίστε τις ιδέες στον χαρτοπίνακα. Επιτρέψτε τη συζήτηση σχετικά με τις ιδέες που καταγράφονται, εάν το επιθυμούν οι συμμετέχοντες/ουσες, αλλά έχετε κατά νου τους χρονικούς περιορισμούς!
6. Όταν ο πίνακας γεμίσει, προχωρήστε σε μια πιο ολοκληρωμένη συζήτηση και στην ανασκόπηση.

Ανασκόπηση και αξιολόγηση

- Το πόσο βαθιά θα προχωρήσει η συζήτηση, θα εξαρτηθεί από τη γενική γνώση των συμμετεχόντων/ουσών για το ζήτημα, αλλά προσπαθήστε να καλύψετε ζητήματα που άπτονται τόσο των απόψεών τους σχετικά με την παιδική εργασία, όσο και των πιθανών λύσεων.
- Πόσο είχαν υπόψη τους οι συμμετέχοντες/ουσες την ύπαρξη της παιδικής εργασίας πριν κάνουν αυτήν τη δραστηριότητα; Πώς ξέρουν αυτά που ξέρουν; Από πού πήραν τις πληροφορίες;
  - Υπάρχει παιδική εργασία στη χώρα/στην πόλη τους; Τι δουλειές κάνουν τα παιδιά και γιατί τις κάνουν;
  - Θα έπρεπε τα παιδιά να εργάζονται; Θα έπρεπε να είναι σε θέση να επιλέγουν αν θα εργαστούν ή όχι;
  - «Η παιδική εργασία προσπαρίζει απαραίτητο εισόδημα σε οικογένειες και κοινότητες. Αν αυτό λείψει, τα παιδιά είναι αυτά που θα υποφέρουν πιο πολύ». Πώς απαντάτε σε αυτό;
  - Με ποιους τρόπους εμείς, ως καταναλωτές, αποκομίζουμε όφελος από την παιδική εργασία;
  - Πόσο δύσκολο ήταν να σκεφτεί κανείς τα πιθανά βήματα που θα μπορούσαν να γίνουν για να λυθεί το πρόβλημα της παιδικής εργασίας; Ποια, από τις τρεις στήλες -“μέχρι αύριο”, “μέσα στον επόμενο μήνα” και “στο μέλλον”- ήταν πιο δύσκολο να συμπληρωθεί; Γιατί;
  - Έχουν υπάρξει πολλές εθνικές και διεθνείς διακηρύξεις και διασκέψεις για το ζήτημα της παιδικής εργασίας. Γιατί εξακολουθεί να εμφανίζεται ένα τέτοιο πρόβλημα σε τόσο μεγάλη κλίμακα στον κόσμο;
  - Ποιος θα έπρεπε να είναι αρμόδιος για την επίλυση του προβλήματος; (Πάρτε έναν μαρκαδόρο διαφορετικού χρώματος και γράψτε την κάθε πρόταση στον πίνακα).
  - Μπορούν απλοί άνθρωποι σαν εσάς να βοηθήσουν να λυθεί αυτό το πρόβλημα; Πώς και πότε;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

- Εάν οι συμμετέχοντες/ουσες δεν ξέρουν πολλά για την παιδική εργασία, μπορείτε, αν θέλετε, να αρχίσετε τη δραστηριότητα δίνοντας τους μερικά στοιχεία για την παιδική εργασία και τις συνέπειες της. Ένας ευχάριστος τρόπος για να γίνει αυτό είναι να οργανώσετε έναν σύντομο διαγωνισμό γνώσεων με τις παρακάτω στατιστικές.
- Μπορεί να είναι δύσκολο για τις ομάδες να βρουν ιδέες για τις δύο πρώτες στήλες («αύριο» και «μέσα στον επόμενο μήνα») και αυτό να δημιουργήσει ένα αίσθημα αδυναμίας και απογοήτευσης. Θα μπορούσατε να τους παρακινήσετε με το να διαβάσετε δυνατά την ακόλουθη δήλωση: «το έργο είναι μεγάλο, αλλά όχι τόσο μεγάλο ώστε να αποδειχτεί ανέφικτο ή υπέρμετρα επαχθές. Οι αναπτυσσόμενες χώρες έχει νόημα να ασχοληθούν με την παιδική εργασία. Αυτό δείχνει ότι η αιγίδια που έχει προκαλέσει το πρόβλημα της παιδικής εργασίας στην πραγματικότητα δεν είναι η έλλειψη των πόρων, αλλά η έλλειψη ζήλου. Αυτό δεν πρέπει να

συνεχιστεί. «Ανώτατο δικαστήριο της Ινδίας, στην υπόθεση M. C. Mehta v. the State of Tamil Nadu and Others, 1986.

Συνήθως οι συμμετέχοντες/ουσες συνειδητοποιούν ότι, προκειμένου να βρεθούν αποτελεσματικές και μόνιμες λύσεις σε ένα πρόβλημα, είναι πρώτα απαραίτητο να προσδιοριστούν οι αιτίες του. Με την ανάλυση των αιτιών η λύση γίνεται συχνά προφανέστερη. Εντούτοις, μπορεί να πρέπει αυτό να το καταστήσετε εσείς φανερό σε μερικές ομάδες, ειδικά σε αυτές που «κολλάνε» στην εξεύρεση λύσεων.

Θα μπορούσατε να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες/ουσες να προτείνουν ιδέες για λύσεις κάνοντας τις εξής επισημάνσεις και προτάσεις:

- Με τη μείωση της φτώχειας υπάρχει λιγότερη ανάγκη να εργάζονται τα παιδιά.
- Αυξάνοντας τις αμοιβές των ενηλίκων υπάρχει λιγότερη ανάγκη να εργαστούν τα παιδιά.
- Η εκπαίδευση μπορεί να αναπτυχθεί έτσι ώστε να είναι ελκυστικότερη και σχετική με τις ανάγκες των παιδιών.
- Μπορούν να θεσπιστούν διεθνείς κανόνες για την απασχόληση παιδιών.
- Είναι δυνατό να επιβληθούν απαγορεύσεις προϊόντων που παράγονται από την παιδική εργασία.
- Μπορούν να καθιερωθούν παγκόσμια κατώτατες επιπρεπόμενες ηλικίες εργασίας και η τήρησή τους από πλευράς των χωρών να γίνει προϋπόθεση για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ).

Χρησιμοποιήστε οποιεδήποτε ειδήσεις από την επικαιρότητα που αναφέρονται στην παιδική εργασία -είτε τοπικά είτε παγκόσμια- για να καταστήσετε τη δραστηριότητα επίκαιρη και πιο ενδιαφέρουσα.

Παραλλαγές

Εάν θέλετε να επεκτείνετε τις γνώσεις των συμμετεχόντων/ουσών σχετικά με την έννοια της παιδικής εργασίας, πριν τη διεξαγωγή της δραστηριότητας, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε έναν διαγωνισμό γνώσεων. Μπορείτε να βρείτε πολυάριθμους σχετικούς διαγωνισμούς γνώσεων στην ιστοσελίδα του ILO (<http://us.ilo.org/ilokidsnew/whatis.html>) και σε αυτήν της UNICEF.

Προτάσεις για συνέχεια

Μάθετε περισσότερα για εκστρατείες νεολαίας ενάντια στην παιδική εργασία, π.χ., για το ίδρυμα «Τα Παιδιά Μπορούν να Απελευθερώσουν τα Παιδιά», το οποίο δημιουργήθηκε για τα δικαιώματα των παιδιών από ένα 12χρονο αγόρι από τον Καναδά (www.icomm.ca/freechild). Μπορείτε, αν θέλετε, να ρίξετε μια ματιά στα ζητήματα της ανισότητας ευκαιριών μεταξύ των νέων στην κοινωνία σας, μέσω της δραστηριότητας, «Κάντε ένα βήμα προς τα εμπρός».

Τα ζητήματα που άπτονται της παιδικής εργασίας έχουν πολλές παραμέτρους. Πού βρίσκεται, π.χ., η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των εργοδοτών που εκμεταλλεύονται τα παιδιά, όπως τον Ashique, και των εργοδοτών που πληρώνουν γελοία χαμηλές αμοιβές στους νέους και στις νέες που απασχολούνται τα βράδια ή τα Σάββατα για να κερδίσουν χαρτζλίκι ή για να τα βγάλουν πέρα στο σχολείο ή στο πανεπιστήμιο; Τι γίνεται με τους γονείς που χρησιμοποιούν τα παιδιά τους στα οικιακά καθήκοντα ή στην οικογενειακή επιχείρηση; Ποια είναι η εμπειρία των ίδιων των συμμετεχόντων/ουσών; Εάν η ομάδα θέλει να ερευνήσει περαιτέρω αυτά τα ζητήματα, μπορείτε να εξετάσετε στη συνέχεια τη δραστηριότητα «My Childhood», στο εκπαιδευτικό υλικό του «All different all equal».

Συμπληρωματικές πληροφορίες

Στο κεφάλαιο 5, στις ενότητες βασικών πληροφοριών σχετικά με τα παιδιά και με τα κοινωνικά δικαιώματα, υπάρχουν στατιστικές για την παιδική εργασία και πληροφορίες για το τι γίνεται ενάντια στην παιδική εργασία, για το σχετικό διεθνές δίκαιο και τις συνέπειες της παιδικής εργασίας για το παιδί.

Η κλίμακα του προβλήματος της παιδικής εργασίας σημαίνει ότι υπάρχουν πολλές πληροφορίες διαθέσιμες γι' αυτό το ζήτημα. Χρήσιμες διευθύνσεις του διαδικτύου είναι, μεταξύ άλλων, αυτή του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (www.ilo.org), της UNICEF και της Save the Children (www.savethechildren.org.uk).

Ημερομηνία κλειδί

21 Ιουνίου
Παγκόσμια Ημέρα Ειρήνης
και Προσευχής

Φυλλάδια

Γεγονότα από τη ζωή του Ashique.

Προσωπικά στοιχεία

Όνομα: Ashique Hashmir

Ηλικία: 11 ετών

Εθνικότητα: Πακιστανός

Οικογένεια: Γονείς, 2 παππούδες/
2 γιαγιάδες

Αδέλφια: 1 κορίτσι και 3 αγόρια

Οικογενειακό εισόδημα: περίπου 70€
τον μήνα

«Επαγγελματικά» στοιχεία:

«Επάγγελμα»: εργάτης σε εργοστάσιο κατασκευής
τούβλων.

Ωρες εργασίας: 12 έως 16 ώρες ημερησίως (μισή ώρα
διάλειμμα).

6 ημέρες εργασία την εβδομάδα.

Πλαραγγή εργασίας: 600 τούβλα περίπου ημερησίως.

Αμοιβή: 1.3 Ευρώ για 1000 τούβλα (αλλά το 50% της
αμοιβής πηγαίνει για την εξόφληση του δανείου της
οικογένειάς του).

Εργάζεται από 5 ετών.

Άλλες πληροφορίες

Η οικογένειά του έχει δεσμευθεί για 2 χρόνια, επειδή
πήρε ένα δάνειο περίπου 6000 (P)Rs (110 Ευρώ
περίπου). Τώρα, με τον τόκο του δανείου, η οφειλή
είναι περίπου 280 Ευρώ.

Ο πατέρας του Ashique τον έστειλε στο σχολείο για 3
μήνες. Ο ιδιοκτήτης του εργοστασίου τον σταμάτησε
από το σχολείο και τον πήρε πίσω στη δουλειά. Ο
πατέρας του τιμωρήθηκε γι' αυτό που έκανε.

Το οικογενειακό εισόδημα είναι πολύ χαμηλό και
συνεπώς ανεπαρκές για να πάνε τα παιδιά στο
σχολείο, να έχουν αρκετά τρόφιμα και υγειονομική
περιθαλψη.

Πραγματική κατάσταση ζωής.

Οι πληροφορίες συγκεντρώθηκαν από υλικό του ILO
και της Free the Children

Πηγή

Εκστρατεία Free the Children: www.freethechildren.org

Ιδέες για λύσεις

Τι μπορεί να γίνει για την κατάσταση του Ashique - και των άλλων παιδιών-εργατών;

Μέχρι αύριο;	Μέσα στον επόμενο μήνα;	Στο μέλλον;